КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА ЯВОРІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ «ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»

ПРОГРАМА
семінару-практикуму для вчителів мовно-літературної галузі закладів загальної середньої освіти

«Академічна доброчесність в умовах Нової української школи: виклики, інструменти та практичні рішення».

Програма розглянута і рекомендована до затвердження
на засіданні ради комунальної установи Яворівської міської ради
«Центр професійного розвитку педагогічних працівників»
(протокол № 2 від 14.10.2026 р.)

Голова ради Фірчук О.М.

КУ ЯМР «ЦПРПП» 43780129

Яворів – 2026

Розробник:
Лідія Щудлюк – консультант комунальної установи Яворівської міської ради Львівської області «Центр професійного розвитку педагогічних працівників».

Напрям підвищення кваліфікації: Розвиток та вдосконалення загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти відповідно до Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Розроблено на основі типової програми : Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності (наказ МОН України від 18.12.2024 № 1759).

Термін дії програми: з 2026 до 2030 року.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: актуальність створення програми підвищення кваліфікації вчителів мовно-літературної галузі закладів загальної середньої освіти «Академічна доброчесність в умовах Нової української школи: виклики, інструменти та практичні рішення» зумовлена виконанням Закону України «Академічна доброчесність», запитом суспільства на формування покоління свідомих громадян, здатних протистояти корупції, проявам нечесності, Вона орієнтована на реалії Нової української школи (НУШ) та враховує виклики активного використання штучного інтелекту й цифрових джерел учнями на уроках мови та літератури. Програма спрямована на ознайомлення педагогів із нормативно-правовими засадами академічної доброчесності, сучасними інструментами профілактики академічних порушень, практичними методами формування культури доброчесності та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Цільова група: Учителі української мови та літератури, зарубіжної літератури, іноземної мови закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 16 годин (0.53 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Передбачає навчання вчителів мовно-літературної галузі закладів загальної середньої освіти; теоретична складова буде реалізована через інтерактивні лекції з використанням презентацій; практична – через практичні заняття, виконання практичних завдань. Навчальні заняття проводитимуться дистанційно або очно, відповідно до запитів слухачів

Форма (форми) підвищення кваліфікації: : дистанційна, очна, змішана.

Мета підвищення кваліфікації: Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників щодо формування академічної доброчесності в освітньому процесі, використання сучасних методів профілактики академічних порушень, організації доброчесного оцінювання та розвитку культури відповідального навчання в умовах Нової української школи.

Завдання підвищення кваліфікації: Оновлення/набуття нових знань щодо академічної доброчесності, основних понять і положень, що розкривають її сутність; формування й розвиток особистих навичок щодо здійснення освітньої діяльності на принципах академічної доброчесності; оволодіння методами та прийомами виховання в учнів норм і правил академічної доброчесності;
визначення шляхів запобігання проявам академічної нечесності серед учасників освітнього процесу.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225):

А1. Мовно-комунікативна через здатність забезпечувати здобуття освіти державною та іноземними мовами; здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння й навички учнів.
А2. Предметно-методична, через здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, формувати і розвивати в учнів ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти.
А 3. Цифрова: уміння використовувати онлайн-сервіси перевірки текстів на унікальність та етично застосовувати AI-інструменти (ChatGPT, Claude тощо).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:
- Знає законодавчі засади академічної доброчесності, види академічних порушень, цифрові сервіси перевірки академічної доброчесності.
- вміє розробляти завдання для формувального та підсумкового оцінювання з мов та літератур, що сприяють академічній доброчесності.
- володіє навичками критичного оцінювання інформації, коректного цитування та роботі джерелами.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено проведення лекційних занять з використанням інтерактивних методів, презентацій. Особливістю практичних занять є розвиток практичних умінь слухачів з побудови стратегії запобігання плагіату і формування кодексу академічної доброчесності; оволодіння інструментами розвитку культури академічної доброчесності на основі штучного інтелекту, онлайн сервісів перевірки текстів на плагіат; розв'язанню практичних завдань щодо проявів академічної нечесності.

Підсумковими заходами є тестування, яке сприятиме комплексній оцінці засвоєння матеріалу, його систематизації та аналізу отриманих знань.

Зміст програми складається з 3 модулів та взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, — 20 балів. Прохідний бал — 15. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 12 год, з них: 3 год — лекційні заняття, 12 год — практична робота, 1 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Академічна доброчесність у сучасній українській школі: фундаментальні цінності					
Тема 1.1. Нормативно-правова база. Основні правила академічної доброчесності. Сучасна українська школа і виховання громадянина, зорієнтованого на загальнолюдські цінності	1	1			2
Тема 1.2. Поняття академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.	1	1			2

Тема 1.3. Основні процедури реагування на порушення академічної доброчесності. Аналіз педагогічних ситуацій. «Академічна доброчесність: як діяти в різних освітніх кейсах?»		2			2
Разом за модулем	2	4			6
МОДУЛЬ 2. Формування культури академічної доброчесності на уроках мовно-літературної галузі					
Тема 2.1. Академічне письмо, культура цитування, авторське право, інформаційна грамотність	1				1
Тема 2.2. Трансформація традиційних мовно-літературних завдань у проєктні, проблемні та орієнтовані на власну рефлексію. Розроблення компетентнісних завдань, що запобігають списуванню та плагіату.		2			2
Тема 2.3. Оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності й академічної свободи.		1			1
Разом за модулем	1	3			4
Модуль 3. Цифрові технології, штучний інтелект та академічна доброчесність					
Тема 3.1. Штучний інтелект в освіті: можливості, ризики та етичні аспекти використання		2			2
Тема 3.2. Використання цифрових сервісів для перевірки оригінальності текстів та оформлення посилань		1			1

Тема 3.3. Створення навчальних матеріалів із використанням ШІ відповідно до принципів академічної доброчесності. Розроблення пам'ятки «Етичне використання штучного інтелекту учнями»		2			2
Разом за модулем		5			5
Підсумкові заходи				1	1
Усього	3	12		1	16

ІІІ. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Академічна доброчесність у сучасній українській школі: фундаментальні цінності

Тема 1.1. Нормативно-правова база (Закони України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», рекомендації МОН). Основні правила академічної доброчесності. Сучасна українська школа і виховання громадянина, зорієнтованого на загальнолюдські цінності: морально-етичні, соціально-політичні, плекання української ідентичності.

Тема 1.2. Поняття академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Тема 1.3. Основні процедури реагування на порушення академічної доброчесності. Аналіз педагогічних ситуацій. «Академічна доброчесність: як діяти в різних освітніх кейсах?»

МОДУЛЬ 2. Формування культури академічної доброчесності на уроках мовно-літературної галузі.

Тема 2.1. Академічне письмо, культура цитування, авторське право, інформаційна грамотність

Тема 2.2. Трансформація традиційних мовно-літературних завдань у проєктні, проблемні та орієнтовані на власну рефлексію. Розроблення компетентнісних завдань, що запобігають списуванню та плагіату з української та іноземної мови, літератур.

Тема 2.3. Оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності й академічної свободи. Доброчесність в оцінюванні та самооцінюванні результатів навчання учнів. Комунікація критеріїв оцінювання учнівству: відкритість, прозорість і зрозумілість системи оцінювання навчальних досягнень, зворотній зв'язок.

Модуль 3. Цифрові технології, штучний інтелект та академічна доброчесність.

Тема 3.1. Штучний інтелект в освіті: можливості, ризики та етичні аспекти використання.

Тема 3.2. Використання цифрових сервісів для перевірки оригінальності текстів та оформлення посилань.

Тема 3.3. Створення навчальних матеріалів із використанням ШІ відповідно до принципів академічної доброчесності. Розроблення пам'ятки «Етичне використання штучного інтелекту учнями»

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1.Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 року № 4742 –IX: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20
2. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 року №2145-УШ. URL: https://zakon.rada.gov.na/l.aws/show/2.1.45-19#Text,
3. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 2628-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text.
4. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 01 грудня 2022 року № 2811-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text
5. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225. URL: https://incii.gov.ua/npa/pro-zatverdzhemi.ia-profesiinohO“StandartU“ ycfay tel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvi tv.

Рекомендована література

1. Академічна доброчесність залежить від усіх учасників освітнього процесу. URL: https://eo.gov.ua/akademichiia-dobrochesnist-zalezhvt--vid-usikh-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu/2021/04/3 0/.
2. Академічна доброчесність у середній освіті: методичні рекомендації. URL: https: //acaderoi q. or g.ua/resiirsy/metodychni -reko mendatsiyi-dlya-zakladiv-zagalnQyi~serednoYi-osvity-z-pldtn4nlcv-prvntsypiv-ak:ade.mlchnoyi-dobrochesnosti/.
3.Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище: збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня - 18 жовтня 2023 року. - Львів-Торунь ; Liha-Pres, 2023. - 524 с. URL:
4.Десять правил, як працювати з академічною доброчесністю в школі. Думки педагогів. URL: https ://nus, от .па/articles/1O-pravyl -vak-pratsvuvatv-z-akademichnovu-dobrochesnistvu-v-shkoli-diiinky-pedagogiv/.
5. Толочко С. В. Академічна доброчесність та штучний інтелект в освітній і науковій діяльності. Інноваційна педагогіка. - 2023. - Випуск 62. Том 2. - С. 25-32. URL: https://www.innovpedagogv.od.ua/archives/2023/62/part 2/4.pdf.
6. Courtney Cullen. Artificial Intelligence: Friend, Foe, or Neither? URL: https://academicintegritv.Org/resources/biog/l 10-2023/febmarv-2023/422- artificial-inteUi gence-iriend-foe-or-neither? fbclid = IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR13SGPME4C262Hvo77SGBbkq-e07JYhkPRHhsiz2fII"IRF 5 ЛВnn xfoiuM aem qQ-fPQiGgP8XhJd-dPiYsg.
7. Ethics and the workplace. URL: https://ahaslides.com/uk/blog/ethics- and-workplace.
8. What can you do to prevent academic dishonesty in your school? URL: https ://www.linkedin.com/advlce/Q/what-can-vou-do-nrevent-academic- dishonestv-mogvf.